

Belasting betalen over inkomen uit sparen en beleggen moet anders volgens Hoge Raad

Misschien heeft u meegekregen dat de Hoge Raad op 24 december 2021 veel mensen met spaargeld en beleggingen een kerstcadeau heeft gegeven. In deze nieuwsflits leggen we uit wat er aan de hand is en ook wat dit voor u voor gevolgen heeft.

Hoe werkt box 3?

De uitspraak van de Hoge Raad gaat over het systeem dat wordt gebruikt om te berekenen hoeveel belasting u moet betalen over uw spaargeld en uw beleggingen (box 3) en ziet op de jaren 2017 en 2018. Maar omdat dit systeem ook vandaag de dag nog geldt is de uitspraak ook voor latere jaren van belang. Om de uitspraak goed te kunnen begrijpen, moet u eerst weten hoe het systeem van box 3 werkt.

In box 3 betaalt u geen belasting over de werkelijke inkomsten die uw spaargeld en uw beleggingen opleveren, maar over een door de belastingdienst berekend inkomen. Dat inkomen is afhankelijk van het totaal aan bezittingen dat u heeft, verminderd met uw schulden. Dat netto vermogen wordt verdeeld in een spaardeel en een beleggingsdeel. Hoe hoger uw netto vermogen, hoe meer u verondersteld wordt te beleggen. Vanaf een vermogen van grofweg meer dan € 1.000.000 wordt zelfs verondersteld dat u alleen nog maar belegt. Over het beleggingsdeel wordt in 2017 een rendement berekend van 5,39% en over het spaardeel een rendement van 1,63%. Het inkomen waarover belasting berekend wordt heeft door dit systeem niets meer te maken met uw werkelijke inkomsten (rente, dividenden, huurinkomsten).

De uitspraak van de Hoge Raad

De Hoge Raad had in het verleden al eerder gezegd dat het systeem van box 3 te weinig meer te maken heeft met het belasten van werkelijke inkomsten. Toen werd aan de wetgever overgelaten het systeem te wijzigen. Omdat dit naar de zin van de Hoge Raad tot onvoldoende verbetering heeft geleid en bovendien in het regeerakkoord is aangekondigd dat een fundamentele wijziging van box 3 pas per 2025 ingevoerd zal worden, heeft de Hoge Raad op kerstavond ingegrepen. In het geval dat aan de Hoge Raad werd voorgelegd gaat het om een echtpaar dat ongeveer € 1.000.000 aan vermogen heeft en over 2017 € 12.700 belasting moest betalen terwijl het echte inkomen dat zij hadden ontvangen maar ongeveer € 6.600 was. De Hoge Raad oordeelt nu dat de belasting in box 3 berekend moet worden over het echte inkomen en vermindert de belastingaanslag over 2017 daarom met ruim € 10.000.

Hoe nu verder en wat kunt u hiermee?

Waarschijnlijk wordt er op dit moment hard gewerkt op het Ministerie van Financiën aan een wijziging van box 3. Immers, op dit moment kan iedereen kiezen welk systeem voor hem of haar het voordeligst is: het wettelijke systeem gebruiken of de werkelijke inkomsten belasten met een beroep op de uitspraak van de Hoge Raad. Wij verwachten dat een wijziging van het systeem op z'n vroegst per 1 januari 2023 ingevoerd zal worden. De Staatssecretaris heeft aangekondigd op 24 januari 2022 aangegeven dat hij meer tijd nodig heeft om reactie te geven op de uitspraak van de Hoge Raad. De verwachting is dat deze reactie in februari volgt en dat daarna meer duidelijk wordt.

2017 tot en met 2020

Waarschijnlijk heeft u uw belastingaanslag over deze jaren al ontvangen. Als de aanslag definitief is geworden (dat is 6 weken na de datum van de aanslag) dan kunt u geen bezwaar meer maken tegen de aanslag en staat de belastingheffing voor dat jaar vast. U kunt wel een verzoek doen aan de belastingdienst om de aanslag te verlagen, maar de belastingdienst is niet verplicht om dat verzoek in te willigen. Tenzij de staatssecretaris besluit dat iedereen in Nederland gebruik mag maken van de uitspraak van de Hoge Raad, maar of dat gebeurt is nog onzeker, de laatste berichtgeving hierover sluit niet uit dat alle overige burgers ook in aanmerking komen voor een vergoeding. Daarnaast is natuurlijk de eerste vraag die beantwoord moet worden of het voor u voordelig is om belasting te betalen over uw werkelijke inkomsten in box 3. Dat is waarschijnlijk vooral het geval bij mensen die een vermogen hebben vanaf ongeveer € 250.000 waarvan een groot gedeelte op bank- of spaarrekeningen stond.

2021 en 2022

Over het jaar 2021 moet u binnenkort aangifte doen. U bent wettelijk verplicht om aangifte te doen volgens het wettelijke systeem. Uw inkomen in box 3 zal daardoor ook over 2021 en 2022 nog berekend worden volgens het systeem waarvan de Hoge Raad heeft gezegd dat het niet klopt. Nadat u de belastingaanslag hebt gekregen over 2021 (en 2022) kunt u bezwaar maken tegen de aanslag en de belastingdienst vragen om uw box 3 inkomen te verlagen naar het bedrag van uw echte inkomsten. Begin januari zijn de voorlopige aanslagen inkomstenbelasting 2022 verzonden door de belastingdienst. Omdat dit volledig geautomatiseerd gebeurd zijn de aanslagen nog niet overeenstemming met de uitspraak van de Hoge Raad. De Staatssecretaris heeft aangegeven dat de aanslagen die niet correct berekend zijn zullen worden hersteld bij het opstellen van de definitieve aanslag. Hierop hoeft dus geen bezwaar gemaakt te worden.

Vragen?

We kunnen ons goed voorstellen dat dit best een ingewikkeld verhaal is. Daarom leggen we dit ook met alle liefde nog een keer uit in een persoonlijk gesprek. En natuurlijk kunnen we samen met u bepalen welke gevolgen de uitspraak van de Hoge Raad heeft voor u persoonlijk en welke actie er ondernomen kan worden.